

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ВІДНОВЛЕННЯ, ОХОРОНА Й ЗБЕРЕЖЕННЯ
РОСЛИННОГО СВІТУ ЛІСІВ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ТЕХНОГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ
ТА ЗМІН КЛІМАТУ»**

(15-16 жовтня 2019 року)

Київ - 2019

УДК 630*116.64 : 630* 5

ОСОБЛИВОСТІ ЗРОСТАННЯ ТА ДОБІР СТІЙКИХ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН В ПРИДОРОЖНІХ ЗАХИСНИХ НАСАДЖЕННЯХ

А.В. Горлушко, студентка 2-го року магістратури³

*Національний університет біоресурсів і природокористування
України (м. Київ)*

Впродовж кількох останніх десятиліть прогресує загальносвітова тенденція збільшення чисельності населення в містах і, як наслідок, збільшення розмірів самих міст. Це супроводжується постійним збільшенням кількості приватних автомобілів через, що збільшується рівень викидів в атмосферу відпрацьованих газів.

Вплив автомобільного транспорту на флору і фауну є негативним. Автомобілі, а особливо у великій кількості, негативно впливають на життєздатність деревних рослин. Дія несприятливих чинників зумовлює пошкодження асиміляційного апарату, скорочення вегетації, зниження інтенсивності ростових та генеративних процесів і, загалом, до зменшення тривалості життя придорожніх насаджень або до повного випадання рослин. Тому, вельми актуальним є вивчення впливу негативних факторів на життєвість деревних рослин, з метою добору стійких до несприятливих умов видів, підвищення продуктивності та декоративності зелених насаджень, посилення їх рекреаційних, санітарно-гігієнічних, естетичних, захисних та інших функцій.

Високий рівень викидів в атмосферне повітря автотранспортом значною мірою зумовлено стрімким збільшенням автотранспортних потоків, відставанням темпів розвитку вулично-шляхової мережі, незадовільною якістю палива.

До числа пріоритетних речовин, що забруднюють атмосферу, відносяться окисиди азоту, які утворюються при згоранні палива, а також містяться у вихлопних газах автомобілів. Навіть малі концентрації оксидів азоту у повітрі можуть порушувати зелену масу чутливих рослин, вони чинять на насадження негативний вплив навіть тоді, коли пошкодження ще не наявні. Для рослин, що

---

³ Науковий керівник – кандидат сільськогосподарських наук О.В. Піхало

знаходяться в придорожніх захисних насадженнях встановлене сильне пошкодження зеленої маси. Саме тому, для досліджень були обрані захисні зони вздовж проїжджих частин на околиці міста Києва, поблизу промислових зон. Встановлено, що 85% від загальної кількості рослин складають деревні види, відповідно 15 % – кущові. Оцінивши вікову структуру насаджень визначено, що значна частина досліджених рослин знаходиться в межах від 25 до 40 років, невелика частка (15-20%) молоді у віці 5–10 років. Оцінка загального стану придорожніх насаджень вказує на те, що понад 20% рослин знаходяться в незадовільному стані та потребують видалення.

Згідно проведених досліджень щодо асортименту деревних рослин у придорожніх захисних насадженнях, можна зробити висновок, що найчастіше зустрічаються натупні види: липа дрібнолиста (*Tilia cordata* Mill.), липа широколиста (*Tilia platyphyllos* Scop.), ялина звичайна (*Picea abies* (L.) H.Karst.), ясен звичайний (*Fraxinus excelsior* L.), клен гостролистий (*Acer platanoides* L.), клен цукровий (*Acer saccharum* Marsh.), клен ясенелистий (*Acer negundo* L.), дуб червоний (*Quercus rubra* L.), робінія звичайна (*Robinia pseudoacacia* L.), в'яз гладкий (*Ulmus laevis* Pall.), береза повисла (*Betula pendula* Roth.), сосна звичайна (*Pinus sylvestris* L.). Провівши оцінку загального стану даних рослин встановлено, що береза повисла (*B. pendula* Roth.), липа широколиста (*T. platyphyllos* Scop.), клен ясенелистий (*Acer negundo* L.), сосна звичайна (*P. sylvestris* L.), ялина звичайна (*Picea abies* (L.) H.Karst.) мають незадовільний стан, добрий та відмінний у ясеня звичайного (*F. excelsior* L.), клена гостролистого (*A. platanoides* L.), клену цукрового (*A. saccharum* Marsh.), дуба червоного (*Q. rubra* L.), робінії звичайної (*R. pseudoacacia* L.), в'яза гладкого (*U. laevis* Pall.), липи дрібнолистої (*T. cordata* Mill.).